

Tájékoztató a székesfehérvári Szent István király székesegyház teljes belső felújításáról

A 2016. december 21-én kelt támogatási okiratban Magyarország Kormánya a Székesfehérvári Egyházmegye számára az EGYH-KCP-16-P-0107 azonosító számú, 100%-os intenzitású támogatási projekt keretében 2.280.000.000 Ft forrást biztosított a székesfehérvári Szent István király székesegyház teljes belső felújítására. Az épület történetében ez a legátfogóbb felújítás, amelynek köszönhetően a freskók, oltárképek, műmárvány és stukkó felületek, fából készült berendezési tárgyak, oltárok, bútorok, szobrok, az altemplomban található sírfeliratok és táblák teljeskörű restaurálása mellett statikai megerősítés, épületgépészeti és villamosági korszerűsítés is megvalósult. A helyreállítás során a szakemberek az épület régiségének megőrzésére törekedtek.

Előzmények

2014. június 2-ra virradó éjszaka a székesfehérvári Szent István király székesegyház északi homlokzatának főpárkánya megközelítően 8 méteres szakaszon leomlott. A szakértői vizsgálatok megállapították, hogy a tetőszerkezet megereszkedése következtében veszélybe kerültek a falazott szerkezetek, a belső tér és a templom freskói is.

A Székesfehérvári Egyházmegye megkeresésére Magyarország Kormánya, dr. Orbán Viktor miniszterelnök külön keretéből 380 millió forint azonnali támogatást nyújtott, amelyet Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár jelentett be Székesfehérváron 2014. augusztus 16-án (1497/2014. Korm. határozat).

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 100 millió forinttal járult hozzá a munkálatok elvégzéséhez (550/2014. sz. határozat). Magánszemélyek, közösségek, cégek, sportolók, művészek, ének- és zenekarok nagylelkű, önzetlen támogatással segítették a munkálatokat, melyek 2016 nyarán fejeződtek be.

2016 szeptembere és 2017 januárja között elvégezték a székesegyház teljeskörű restaurátori és épületfizikai kutatását. 2017 májusa és augusztusa között elkészült a mellékkápolnák restaurálása.

A felújítási munkálatok zavartalan lebonyolítása érdekében a székesegyházat 2018 áprilisában, a húsvéti megünneplése után bezárták. A templom hajójában 2018 augusztusa és októbere között régészeti ásatások folytak. A komplex örökségvédelmi, restaurátori és épületfizikai kutatások eredményeinek felhasználásával 2018 őszén a Székesfehérvári Egyházmegye megbízásából web alapú applikációt fejlesztettek. Az applikációt a restaurálási munkák irányításához és ellenőrzéséhez, valamint dokumentálásához is használták.

2018 októbere és 2019 januárja között történt meg a restaurátori munkák közbeszerzése. A székesegyház belső terében három évig álló állványzat építése 2019 januárjában kezdődött. 2019. szeptember 12-én püspöki áldásban részesültek a székesegyház belső rekonstrukcióján dolgozó szakemberek. 2020–2021-ben a COVID-19 világjárvány idején jelentősebb fennakadások nélkül folytatódott a székesegyház rekonstrukciója. 2022 nyarára elbontották az állványokat, majd a szakemberek megkezdték a templom restaurált berendezésének visszaszállítását.

Eredmények

2022. július 31-ig Jeszeniczky Ildikó Munkácsy-díjas festő-restaurátor művész vezetésével elkészült 2000 m² falkép tisztítása és konzerválása, esztétikai helyreállítása, valamint a főoltárképpel együtt 66 m² vászonkép, illetve az altemplomban 136 sírtábla restaurálása. Elkészült közel 1500 m² mímárvány és stukkó felület, valamint a szószék és minden fém berendezési tárgy helyreállítása. Bodnár Gyula tárgyrestaurátor művész vezetésével az összes fából készült barokk szobor, az oltárképek keretei, sekrestyebútorok és egyéb fa berendezési tárgyak restaurálása is megtörtént. A munkák során 424 m² felületet aranyoztak be a szakemberek, közel 1,4 kg arany felhasználásával.

Az orgonakarzat feletti többször átfestett 19. századi Szent Cecíliát ábrázoló festmény helyére a barokk dekoráció egységéhez illeszkedő új falkép készült a Magyar Képzőművészeti Egyetem emeritus rektora, Kőnig Frigyes Munkácsy Mihály-díjas festőművész tervei szerint. A középkor óta álló, mai megjelenésében barokk stílusú székesegyház teljes restaurálása mellett egy kortárs műalkotással is gazdagodott 2022-ben.

A műtárgyak restaurálása mellett korszerű audió-vizuális rendszer telepítése, épületgépészeti és vagyonbiztonsági korszerűsítés és a szükséges építőmesteri munkák kivitelezése is megtörtént.

A kutatást és kivitelezést is magában foglaló, 6 évig tartó projektben több mint 150 közreműködő vett részt.

A felújított székesegyházat Erdő Péter bíboros-prímás, esztergom-budapesti érsek áldja meg 2022. augusztus 14-én. Az ünnepi szentmisén az Egyházmegye papsága és világi vezetők mellett részt vesznek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai.

Székesfehérvár, 2022. augusztus 14.

Székesfehérvári Egyházmegye